

SKRIV — DEN — BOKA

Nå ut til flere kunder!

SIW C. CHRISTIANSEN

SKRIV DEN BOKA

Nå ut til flere kunder!

Fra idé til
ferdig manus

SIW C. CHRISTIANSEN
Stjerneforlaget

*Til deg som skriver,
og strever mot et mål.
Du er ikke alene.
Denne boka er til deg.*

SKRIV DEN BOKA

av Siw C. Christiansen

© Stjerneforlaget 2017

1. utgave 2017

ISBN PAPIRUTGAVE 978-82-93638-00-1

Første gang utgitt i e-bokversjon desember 2017.

ISBN E-BOK (EPUB) 978-82-93638-01-8

OMSLAG Katrine Kalleklev

LAYOUT o7 Media avd. Moss

TRYKK OG INNBINDING o7 Media

Trykket i Norge på miljøvennlig papir.

www.stjerneforlaget.no

Innhold fra denne boka kan ikke kopieres uten avtale med Stjerneforlaget eller Kopinor, interesseorganisasjonen for rettighetshavere til åndsverk.

Ansvarsfraskrivelse: Forfatteren er hverken økonom, skatteekspert eller jurist. Leseren oppfordres til å gjøre egne undersøkelser om forhold som kan ha økonomiske eller juridiske konsekvenser.

FØRSTE TAKK

Takk til min kjære mann, Roger, for din støtte gjennom mange skriveår, og til ungene mine, for at dere har vært tålmodige med meg. Takk til mamma og pappa også, for alt dere har bidratt med gjennom hele livet.

Tusen takk til Katrine som har vært min redaktør, inspirator og designer. Boka ble ferdig takket være deg!

Takk til Jon Ewo for kritisk blikk og konstruktive innspill som bidro til at boka ble enda bedre.

Tusen takk til testleserne mine og dere som har kommet med tilbakemeldinger: Charlotte Bless, Torbjørg Kjærnes Thim, Helene Uri, Erik Koch-Bakken, Stig Rath, Inger Marie Spange og Tore Grønlien.

En takk til Kristine Victoria Magnus for uvurderlig hjelp med markedsføring og gode ideer. Og takk til Monica H. Jensen for å ha holdt ut med bokprat og heiet på meg under alle gåturene vi har hatt i prosessen.

Og til alle dere andre som har inspirert, hjulpet og støttet meg gjennom skrivetiden. Tusen takk!

INNLEDNING	side 9
DEL 1 FINN MOTIVASJONEN	
Gode grunner	side 14
Din motivasjon	side 18
DEL 2 VELG DEN BESTE IDEEN	
For deg	side 24
For leseren	side 34
For leseren, deg og markedet	side 42
Bygg et publikum	side 47
DEL 3 BYGG DEN BOKA	
Spar måneder med arbeid	side 52
Lag en modell av boka di	side 55
Finn beste tittel og undertittel	side 60
De viktige tekstene på omslaget	side 69
Lag en modell av boka di	side 80
Planlegg innholdet	side 87
DEL 4 SKRIV BOKA PÅ 1,2,3	
Skrivefasen	side 98
Mine 10 beste skrivetips	side 102
Revisjonsfasen	side 113
Sjekkliste for innhold og godt språk	side 118
Respons	side 124
Ferdigstillelsen	side 127
Avslutning	side 129
Bonuskapittel 1: Slik markedsfører du boka	side 132
Bonuskapittel 2: Slik får du publisert boka	side 140
Bonuskapittel 3: Styrk motivasjonen	side 148
Bonuskapittel 4: Kom deg forbi hindringene	side 160
Bonuskapittel 5: Flere skrivetips	side 178

INNLEDNING

Denne boka er for deg som gjerne vil skrive om noe du gløder for, et fagområde eller en filosofi som ligger til grunn for det du liker å drive med.

Veiene fram til et ferdig manus er mange. Det er utallige feller du kan falle i, og omveier som er fristende å begi seg ut på. Derfor har jeg laget en bok med sikre snarveier som jeg har lest om, og prøvd ut selv, gjennom mange år med skriving.

Hovedmålet er at du skal lære noe om skrivehåndverket og samtidig komme i mål med prosjektet ditt. Følger du rådene i denne boka, blir manuset ditt ferdig på mye kortere tid enn hvis du prøver på egenhånd. Du kan forsøke å bli utgitt av et forlag, eller du kan gi ut bok selv. Jeg vil komme inn på begge disse løsningene.

«Skriv den boka» handler først og fremst om veien til et ferdig manus, men jeg har også laget bonuskapitler om publisering og markedsføring. I tillegg er det et kapittel om hvordan du kommer deg forbi de tre vanligste hindringene en forfatter møter. Det er ikke sikkert du opplever mye motstand – derfor har jeg valgt å legge dette kapittelet til sist – bare som en forsikring, i tilfelle du trenger førstehjelp.

Du vil få inspirasjon og metoder til å lage omslag og en god tittel på boka di. Men før du kommer dit, skal du sirkle inn den beste ideen din og finne de ideelle leserne for prosjektet ditt. Når du gjør det, er det større sjanse for at boka di blir sett, solgt og lest.

Vi skal straks ta de første skrittene framover, men først vil jeg gratulere deg med at du valgt å gjøre drømmen din virkelig. Tenk at du snart er forfatter av din egen bok!

PS: Ikke begynn å skrive på manus før du har lest de første kapitlene. Du må gjerne notere ned ideer, tanker, setninger og små avsnitt, men ikke start på manuset for tidlig. Å vente med førsteutkastet, er halve hemmeligheten bak å skrive en kjempegod bok på kort tid – og jeg ønsker at du skal lykkes med akkurat det.

Jeg gleder meg til å guide deg gjennom prosessen!

Beste hilsener fra

Siw C. Christiansen

Forfatter og skriveveileder

DEL 1

**FINN
MOTIVASJONEN**

1 GODE GRUNNER TIL Å SKRIVE BOK

Du har hatt lyst til å skrive bok en stund – men har du tenkt gjennom hvorfor du ønsker det? Når du er bevisst på hva som driver deg, blir det lettere å sette mål og å gjennomføre prosjektet. En sterk motivasjon hjelper deg med å fokusere på arbeidsoppgavene og å holde motoren i gang. Den er også drivstoffet som holder deg gående når du begynner å tvile og får lyst til å parkere hele ideen. Motstand er normalt i en kreativ prosess, men du skal jo ikke strande på veien, du skal videre. Du trenger altså en sterk motivasjon.

Det finnes mange motiver for å ville lage en bok. Noen gjør det fordi de elsker å skrive. Mange ønsker i tillegg å bidra med noe til verden og samtidig bli anerkjent i sitt felt. Å tjene penger kan også være en faktor. La oss se nærmere på hva en bok kan gjøre for deg, ditt virke og de kommende leserne dine.

NÅ UT TIL KUNDENE DU VIL JOBBE MED

Når du skriver en bok, kan du nå ut til nye mennesker. Boka blir som en forlenget arm og kan være din stemme hvor som helst i verden. Den vil også være et av de beste visittkortene eller kontaktannonsene du lager, fordi leserne blir bedre kjent med deg og kan i ro og mak gjøre seg opp en mening om hvem du er, og det du gjør.

De som ikke liker boka di eller måten du fremstiller ting på, er heller ikke dem du ønsker å jobbe med. Boka kan fungere som en buffer mellom dere. Du kan la kritikerne gå, uten en gang å ha møtt dem eller å ha blitt såret over at de ikke er interesserte. Vi passer ikke for alle, men vi passer for noen – og det er disse menneskene vi ønsker å finne.

På samme måte som boka di støter fra seg dem som egentlig ikke er interesserte, kan den også tiltrekke seg dem du gløder for å hjelpe og elsker å jobbe med. Når de har lest det du har skrevet, kan dere snakke ut fra samme ideer og med samme språk. En som har lest boka di, har allerede tilgang til ditt tankesett og noen av strategiene dine. Boka kan dermed være et springbrett for et godt.

ANERKJENNELSE OG BERØMMELSE

Noen skriver fordi de ønsker å bli anerkjent. Gjennom å skrive om et bestemt område, blir du betraktet som en ekspert – også om du skulle mangle en master- eller doktorgrad i det temaet du skriver om. Alt det du har lest, lært og erfart, danner bakgrunnen for boka di. Gjennom å skrive den, lærer du enda mer. Dermed øker sjansene dine for at du blir anerkjent innen ditt fagfelt.

Noen skriver for å bli berømte. De ønsker å bli intervjuet av media eller omtalt på nyhetene, noe som er en bra ting, for da når boka ut til flere. Mange drømmer om å være en bestselgende forfatter.

Om du ikke blir kjendis eller skriver en bestselger, er det likevel stor sannsynlighet for at du får større troverdighet som fagperson. Hvis du også holder kurs eller foredrag om samme tema, om du blogger eller vlogger, kan du bli ekstra kjent og anerkjent. Det betyr igjen at du kan jobbe mer med det du liker å gjøre, fordi folk lettere finner deg og føler at de kjenner deg. Når folk føler at de er dus med deg, vet hva du står for og hva du kan lære bort, er det større sjanse for at du får oppdrag.

Veldig mange drømmer om å skrive bok, men ikke alle greier å virkeliggjøre drømmen. Derfor er det ekstra imponerende når noen får det til. Nå må du ikke la deg skremme – du er i trygge hender og skal få hjelp slik at også du blir en av dem som fullfører!

HJELPE ANDRE OG DEG SELV

Gjennom å skrive en bok, kan du hjelpe andre. Ved å dele erfaringer og verdifull kunnskap kan du gjøre en positiv forskjell i andres liv. Som pedagog er dette en viktig faktor for meg. Jeg håper at denne faktoren er viktig for deg også, for på den måten kan vi bidra til at verden blir et bedre sted å være. Kanskje er nettopp dette hemmeligheten bak en bok som har suksess. Den må dekke leserens behov minst like mye som forfatterens.

Selv om du har leseren i fokus, kan boka også dekke dine behov. Vi skriver ofte om et tema vi ønsker å lære mer om. Vi skriver for å sortere og bearbeide det vi har opplevd og gjort. Vi skriver også for å uttrykke bestemte meninger og holdninger som vi oppfatter som gode. På den måten kan boka dekke både leserens og forfatterens behov.

Når du ønsker å veilede, flytter du fokuset over på andre. Jeg tror at det er hemmeligheten bak en vellykket virksomhet. Ingen vil kjøpe tjenestene eller produktene dine bare fordi du har et behov for å bli anerkjent eller rik. Det betyr ikke at du skal skamme deg over at du ønsker å tjene penger på boka di. Tvert imot. Det er en del av det som gjør deg profesjonell.

TJENE PENGER

Når man jobber kreativt og kunstnerisk, har folk en tendens til å glemme at man faktisk trenger penger for å leve. I tillegg til å skrive, elsker jeg å synge, og har opptrådt som sanger ved flere tilstelninger. Som artist har jeg blitt tilbudt både et glass med noe godt å drikke eller et klapp på skulderen som takk for å opp- tre. Som forfatter og skriveveileder blir jeg ofte spurt om jeg kan lese tekster – og noen ganger uten at folk tilbyr seg å betale.

Akkurat som andre folk, trenger forfattere og kunstnere penger til mat, bolig og familie. Selv om vi jobber med noe som også er

gøy, har vi begrenset med tid og energi. Jeg har aldri blitt spurt om jeg kan jobbe gratis som førskolelærer eller lærer, men jeg har ikke tall på hvor mange ganger jeg har blitt spurt som forfatter og artist. Er du amatør, kan du jobbe gratis, men er du profesjonell, trenger du å tjene penger på det du gjør. Folk forstår det godt når de hører det, men iblant må de ha en påminnelse.

Noen drømmer om å bli søkkrike av boka si, men kun noen ytterst få greier å leve godt av bare skrivingen. De fleste har andre inntekter i tillegg – som for eksempel stipender og honorarer for å holde kurs og foredrag.

Som selvstendig næringsdrivende kan du lage andre produkter som passer perfekt til boka di, og dermed tjene nok penger til å klare deg. Boka kan gi deg et økonomisk løft – om du for eksempel holder yogakurs, lager bilder, jobber med markedsføring eller veileder andre virksomheter. Men aller først må du gjøre den viktigste investeringen – og det er å skrive en bra bok.

2 DIN MOTIVASJON

Uansett hva du ønsker å oppnå, er det bare en bok mellom deg og noe av det du drømmer om. Er ikke det en spennende tanke? I den neste delen setter vi igang med å få deg på rett spor til boka, men først skal du finne ut av hva som tenner og motiverer deg.

Siden dette er en bok for folk som driver ulike typer virksomheter, bruker jeg begrepet «kunder» som her er synonymt med «elever/brukere/klienter».

OPPGAVER - FINN MOTIVASJON

OPPGAVE 1: TA TESTEN

På skrivdenboka.no/motivasjonsoppgaver finner du en pdf som du kan laste ned og skrive direkte inn i. Eller du kan gjøre det som forklart under:

Hva er de viktigste grunnene til at du vil skrive bok?

Gi alle grunnene som blir nevnt, et nummer ut ifra hvor viktige de er for deg akkurat nå. Bruk skalaen:

1 = Ikke så viktig

2 = Litt viktig

3 = Veldig viktig

Hvor viktig er det å ...

- nå ut til nye kunder og dermed få flere oppdrag
- gi noe ekstra til dem jeg allerede jobber med
- finne nye kunder

- bli bedre anerkjent av elever/kunder/klienter
- bli anerkjent av kolleger i samme nisje
- bli anerkjent av andre

- bli kjent i min region for det jeg gjør
- bli kjent i Norge for det jeg gjør
- bli kjent i verden for det jeg gjør

- hjelpe de jeg allerede jobber med
- hjelpe andre som (ennå) ikke kjenner meg
- hjelpe meg selv med å ...: (fyll ut)

- tjene penger på boksalg
- tjene penger på boksalg + kurs som hører til
- annet økonomisk: (fyll ut)

- gjennomføre et stort skriveprosjekt
- vise andre at jeg kan gjennomføre et stort prosjekt
- skrive minst én bok i livet mitt

- Annet du kommer på: (fyll ut)

Lag gjerne en prioritert liste over de beste grunnene du har for å skrive bok, og ta vare på dem i permen, som du straks skal skaffe deg.

OPPGAVE 2: SKRIV MOTIVASJONEN DIN MED EGNE ORD

Bruk minst fem minutter på å skrive ned alle de gode grunnene du kommer på for å skrive boka di. Kjenn etter hva som gir deg mest energi, og skriv det ned.

Skriv en tekst med tittelen: «Hvis jeg ikke skriver den boka», og få med deg hva du vil miste, savne eller angre mest på hvis du ikke får gjort ferdig boka di.

Ta vare på det du skriver, dette er en del av motivasjonsdokumentet ditt som du kan trenge seinere.

OPPGAVE 3: ANSKAFFELSE AV MATERIALER

For det videre arbeidet trenger du en perm med skilleark for å samle notater, Post-it-lapper og bilder.

Permen bør være av den typen som er hvit og med plastlommer på utsiden, slik at du selv kan velge forside, bakside og rygg. Den har også lommer på innsiden, hvor du kan legge inn notater.

Vi skal bruke denne til å lage en modell av boka di etter hvert, men i første omgang kan du bruke den til å ta vare på motivasjonsdokumentet ditt, samt ideer som dukker opp.

Skaff deg også minimum 10 skilleark med det samme. Disse skal etter hvert representere delene/kapitlene i boka di, så det kan hende at du trenger flere, hvis du vil dele inn i mer enn 10 kapitler.

Skaff deg også noen Post-it-blokker i favorittfargene dine.

LISTE OVER TING DU TRENGER:

- Hvit perm med gjennomsiktige lommer foran, bak og på ryggen
- Skilleark
- Post-it-lapper
- Blyant/tusj/farger

DEL 2

VELG DEN BESTE IDEEN

3 DE BESTE IDEENE - FOR DEG

I del to skal vi se nærmere på hvordan du kan finne den beste ideen – både for deg og for den ideelle leseren din, som jeg også kaller drømmeleseren. Vi kommer nærmere tilbake til mottagerne i det neste kapittelet. Aller først skal vi fokusere på ideer som passer for deg.

HVORFOR BRUKE TID PÅ Å FINNE DEN RIKTIGE IDEEN?

Å velge den rette ideen er det viktigste valget du gjør før du begynner å skrive. Har du allerede startet en skriveprosess før du begynte å lese her, kan du la prosjektet ditt ligge litt. Jeg sier ikke at du skal kaste eller slette det du har gjort, men jeg vil be deg om å nullstille deg et øyeblikk og bokstavelig talt starte med blanke ark. Hvis noe av det du har skrevet før passer inn, kan du sette det inn seinere.

Du vil spare måneder, kanskje år, på å aller først bli klar over hva du ønsker med boka di. Å skrive om en bestemt idé hjelper deg også med å spisse innholdet i virksomheten din. På den måten kan du spare penger – fordi du ikke kaster bort tid på å investere i noe som du egentlig ikke ønsker å jobbe med.

Når du har en tydelig idé om hva boka di skal handle om, og hva du vil med den, blir den enda mer aktuell både for deg og for leserne dine. Kraften av det du ønsker å formidle blir sterkere når du er fokusert og klar, enn hvis du vinger og vil altfor mye på én gang.

En fokusert idé vil også gjøre det lettere å komme i mål med prosjektet ditt. Hvor mange har ikke et ufullstendig manus eller to liggende? Jeg prøvd å skrive uten å planlegge eller å ha en klar

nok idé om hva jeg ville med teksten. Da var skriveprosessen tyn- gre. Flere ganger mistet jeg motet fordi jeg gikk meg vill i manus og mistet oversikten over hva jeg egentlig ville i utgangspunktet. Det resulterte i tusenvis av ord som aldri vil nå fram til andre fordi jeg ikke greide å få form på teksten. Men denne gangen er det lett å komme i mål. Det kommer det også til å bli for deg.

Hvis du bruker tid på å finne de beste ideene dine, vil du også få øye på materiale du kan bruke andre steder. Kanskje noe ikke får plass i dette skriveprosjektet, men det kan i stedet passe i et foredrag, på en blogg eller vlogg, i en podkast eller andre steder. Kanskje du til og med får ideer til flere bøker som du kan skrive seinere.

Poenget er å komme i gang og få produsert innhold som du kan bygge virksomheten din på, **innhold som kan bidra til at leserne kommer seg videre med sine utfordringer**. Og alt du tenker og skriver, vil minne deg på hvorfor du jobber med det du gjør. Samtidig kan du også bli klarere på hva du ikke vil prioritere i framtiden.

Selv om du har en viss anelse om hva boka di skal handle om, vil jeg be deg om å være åpen og følge prosessen som boka beskriver. Det er lett å tro at ideen er klar og tydelig, men når man går i dybden, er den kanskje ikke konkret nok likevel.

Mange som vil lage bok, oppdager at de skriver på flere ideer i sammen manus. Da blir omveien fort lang, og det er lettere å gi opp. Jeg vil si at dette er en av hovedgrunnene til at folk ikke kommer i mål med prosjektene sine.

Denne boka skal hjelpe deg med å få et klart forhold til hva du ønsker akkurat nå, og dermed hjelpe deg med å komme i mål – på mye kortere tid enn om du starter skriveprosessen uten denne guiden.

HVA GLØDER DU FOR?

Hva har du alltid har likt å hjelpe andre med? Når har du fått gode tilbakemeldinger som du virkelig har gledet deg over? Når har puls, hjerte og tanke vært ett? Var det da du veiledet en annen i en vanskelig oppgave eller et forhold? Var det da du sto foran mange mennesker og musiserte eller holdt et foredrag? Du vet innerst inne hva du elsker eller gløder for – når du setter til side det som er lurt og fornuftig.

Vi skriver ikke bare for å vise andre hva vi tenker eller kan. Vi skriver for å vise oss selv hvordan verden er eller kan være. Vi skriver for å bli klokere og kjenne en dypere mening med livet. Og hvis vi når fram til andre, er det vinn-vinn for begge parter.

HVA HAR DU LYST TIL Å GJØRE?

Når du skal skrive og gi ut en bok, er det viktig at du tenker gjennom hva du ønsker for framtiden. Det du skriver i dag på en blogg, kan du lett gjøre om på seinere. Hvis du angrer, kan du når som helst slette eller endre det du skrev. Innholdet i en bok er vanskeligere å gjøre om på – i alle fall hvis den er i papirversjon. Det er dyrt å trykke opp et nytt og revidert opplag.

En e-bok vil være noe enklere å gjøre om på i ettertid, da den er langt rimeligere å nypublisere. Men det ligger så mye arbeid, også bak en e-bok, at du sannsynligvis ønsker at den skal være aktuell i mer enn bare ett år eller to.

Et bokprosjekt er et stort stykke arbeid, og du vil at det skal hjelpe deg videre – ikke bare neste år, men flere år framover. Hvordan ønsker du at livet ditt skal se ut om fem år? Grunnen til at jeg spør deg om dette, er at jeg vil du skal ha en vid tidshorisont og se etter hvordan bokideen din passer inn der.

Hvis du akkurat nå lærer bort noe til privatpersoner, mens du

egentlig ønsker å jobbe med profesjonelle, er det lurt å tenke på dette når du spisser innholdet til drømmeleseren din. En drømmeleser er den ideelle leseren for boka di.

Hvis du akkurat nå jobber med juss, men drømmer om å jobbe med smykker, er det kanskje den kreative biten du har lyst til å utforske i boka di. Eller kanskje du vil skrive en bok om juss i kreative bransjer. Skriv for en bedre framtid for både deg og for dem som leser boka di. Det kan ikke være halvhjertet, det må være noe du ønsker å drive med i flere år framover.

Du trenger altså å løfte blikket og se fem år inn i framtiden. Om du er usikker på hvordan den kommer til å være, ta deg tid til å drømme litt. Du trenger ikke vite hvordan du skal komme deg dit, eller om du vil lykkes, men boka skal være en av farkostene som hjelper deg på veien. Hvis den ikke gjør det, er det liten vits i å skrive den.

Framtiden din står og faller nødvendigvis ikke med boka, men den kan ha en sterk innflytelse på hvordan morgendagen din vil se ut. Tenk at boka skal nå fram til dem du ønsker å jobbe med, og samtidig bidra til at du kan gjøre det du ønsker deg aller mest. På den måten skal den hjelpe deg med å realisere drømmene dine og samtidig bidra med noe til leserne.

Motivasjonen din blir også enda sterkere hvis du har forankret ideen i noe som virkelig betyr noe for deg. Forstår du hvorfor og hvordan dette skriveprosjektet kan bidra, blir det mye enklere for deg å komme i mål. Og du kommer til å ha det godt underveis fordi du arbeider med noe som fyller deg med mening.

KOM NÆRMERE DEN RETTE IDEEN

Du har sannsynligvis noen gode ideer allerede – og det er supert! Kanskje finnes det en «diamant» der allerede, som du kan slipe og få til å både funke og funkle?

Vi kjøper og leser bøker fordi de dekker et behov i oss – om det er for å bli underholdt, inspirert eller lære noe. Skal du skrive en bok om noe i virksomheten din, tenker jeg du burde gå for alle tre behovene. Jeg skriver dem på nytt under, slik at du kan bruke dem som en sjekkliste seinere. Boka di bør:

1. underholde
2. inspirere
3. lære bort noe

Dette gjør du lettest ved å skrive om noe som du har erfaring med, og som du har tilegnet deg kunnskaper om. Kanskje har du også noen holdninger som du ønsker å videreformidle – om det er for et bedre miljø, eller troen din på at alle kan få det til, bare de får den rette hjelpen.

Du kan sannsynligvis mer enn du tror. Men du skal ikke lære bort alt du kan på en gang. Derfor skal du først lage en liste over alt det du kan og har lyst til å lære bort. Etterpå velger du ut det du ønsker å jobbe med i første omgang.

Hvis boka di dekker ett behov eller løser ett problem, er det større sjanse for at den når fram. Legg merke til at jeg skriver *ett* behov eller *ett* problem. Du skal ikke løse alle lesernes utfordringer. Kunsten er å begrense seg slik at du virkelig treffer det viktigste punktet.

I denne boka ønsker jeg at du skal ta et enda større perspektiv enn ditt eget og drømmeleserens. Jeg tror at hvis vi deler av våre beste erfaringer, bidrar vi til en bedre verden. Kanskje du synes det høres pretensjøst ut, men jeg tror virkelig det. Det er jo derfor jeg jobber hver dag med å inspirere og bidra med mine erfaringer. Og *du* gjør det på din måte.

I løpet av denne reisen vil du tenke gjennom hva boka di kan bidra med til deg, til leseren, til virksomheten din og til verden for øvrig. Det høres kanskje unaturlig ut å skulle svare på disse spørsmålene. Men hvis du reflekterer over dem, ser du at dette er en bærekraftig måte å tenke på.

Du skal straks få gjøre noen oppgaver, men først vil jeg nevne en ting til som kan være relevant for prosjektet ditt. Hvis det likevel dukker opp tanker og gode ideer allerede nå, kan du skrive dem ned fortløpende. Ha alltid med deg noe å notere på når du forlater huset, for du kommer til å «boble over» i en periode fremover. Sørg for at du finner notatene lett igjen når vi kommer til del 3, der vi skal planlegge boka.

Lagre gjerne et eget dokument på datamaskinen, eller sett noter inn i permen din. Det er supert at du samler, men ikke prøv å starte på selve manuset ennå. Har du tusen ord på lager som bare må ut, ja så skriv dem ned – bare ikke bruk tid på å forsøke å organisere noen rekkefølge eller kapitler ennå. Først skal vi se nærmere på hendelser som kan være aktuelle for boka di.

AKTUELLE HENDELSER

Gjennom livet har du opplevd situasjoner som har preget deg på godt og vondt. Livet består av øyeblikk som berører oss i større eller mindre grad. Det er disse øyeblikkene som har formet hvem du er, og som gjør deg unik.

Da jeg var 10–11 år, ble jeg spurt om jeg kunne synge på et 1. mai-arrangement i Nesparken i Moss. Jeg skulle framføre sangen «Det sto en liten løvetann». Den dagen hadde jeg på meg en blå kjole og hvite knestrømper, og flettene var festet på toppen av hodet. Da jeg kom ut på den store tre-scenen, fikk jeg øye på de om lag tusen menneskene som var møtt fram i regnværet. Mamma og pappa var også der, de sto under en sort paraply og

virket spente. Jeg husker ikke at jeg var nervøs, bare at pianisten startet på introduksjonen til sangen.

«Det sto en liten ...» fikk jeg sunget, før stemmen min svikket. Jeg måtte kremte for å få bort rusk i halsen, og pianisten startet introen på nytt. Selv om det bare var noen få toner, virket det som en evighet. Jeg prøvde igjen, og denne gangen kom jeg til «Det sto en liten løve...», og så måtte jeg kremte igjen. Det var som om stemmen snørte seg sammen inne i halsen min, – som et lite pinnsvin med piggene ut.

Jeg tok meg til halsen og kikket ut på publikummet. For meg så det ut som om mamma og pappa dro paraplyen litt ned fordi de var flau. Nå som jeg selv er blitt mor, forstår jeg at de sannsynligvis syntes fryktelig synd på meg.

Da jeg heller ikke greide å komme i gang med sangen på tredje forsøket, kom en dame ut på scenen og sa til meg: «Du kan synge en annen gang, du.» Og jeg måtte gå av scenen uten å fullføre oppdraget mitt.

Denne situasjonen preget meg i mange år, og gjør det nok fremdeles. Jeg har sunget på mange scener etterpå, holdt konserter og vært konferansier. Men kanskje var denne opplevelsen det som avgjorde at jeg satset mest på skriving.

Jeg gjenoppdaget denne historien gjennom en skriveøvelse på forfatterutdanningen ved Norsk barnebokinstitutt. Jeg bruker den for å vise andre at man kan komme seg videre, selv om man dummer seg ut på verst tenkelig måte.

Ofte forteller jeg denne episoden sammen med en annen hendelse som skjedde ett eller to år seinere. Da ble jeg spurt om jeg ville holde 17. mai-tale sammen med Erik, en gutt i klassen. Det var selvfølgelig en stor ære å bli spurt om dette, men opplevelsen fra 1. mai-konserten var nok såpass skremmende at jeg takket nei. Da nasjonaldagen kom, og jenta, som skulle ha vært meg, holdt talen sin sammen med Erik, kjente jeg angeren som

en klump i magen. Og fra den dagen har jeg nok sagt ja til mye jeg egentlig ikke tør, fordi jeg heller vil dumme meg ut enn å la sjansen gå fra meg.

Nå er det din tur til å finne personlige fortellinger. Om opplevelsene ikke er direkte knyttet til det du skal skrive om, kan du kanskje bruke dem likevel. En del av oppgaven er å tenke gjennom hvilke hendelser og situasjoner som har preget deg eller andre du kjenner. Let etter noe du selv har opplevd, eller historier du har bitt deg merke i.

Noen av disse situasjonene kan du komme til å få bruk for i boka di – eller til andre ting du vil skrive på. Vi mennesker blir tiltrukket av fortellinger – kanskje fordi de ligner mest på det å leve, øyeblikk for øyeblikk. Det er derfor vi lytter til andre, leser og ser programmer, filmer, sport og serier. Vi ønsker å vite hvordan det går med den vi er interessert i eller heier på. Bruker du fortellinger, tankerekker og fakta, vil du kunne inspirere, lære bort og underholde leserne dine.

For å hjelpe deg i gang med å finne de beste ideene og fortellingene dine, har jeg laget oppgaver som du nå kan gjøre. Skriv ned svarene. Du får bruk for dem igjen seinere. Gjør oppgavene raskt og skriv ned dine umiddelbare tanker. Det er ikke her du skal stoppe opp og gruble for mye. Jeg vil jo ha deg med videre, slik at du kan finne fram til drømmeleseren for boka di.

OPPGAVER – DINE BESTE IDEER

OPPGAVE 1: NÅVÆRENDE ERFARING

- A. Hva har du erfaring i å jobbe med?
- B. Hva liker du å gjøre?
- C. Hva liker du å hjelpe andre med?
- D. Hva er styrkene dine?
- E. Hva mener du er dine svakheter?
- F. Hva vil du selv lære mer om?

OPPGAVE 2: HVA HAR DU LYST TIL Å GJØRE?

- A. Hvordan ser drømmelivet ditt ut om noen år – sosialt, helsemessig, profesjonelt og økonomisk?
- B. Hvordan bidrar bokideen til å oppfylle din drøm?

Det er ikke sikkert du vet svarene på disse spørsmålene ennå, men ha dem i bakhodet.

OPPGAVE 3: HVA ER DINE UMIDDELBARE BOKIDEER?

- A. Hvilke ideer har du? Lag et dokument hvor du skriver ned alle ideene du kommer på.

Velg en til tre av de mest interessante forslagene og gjør oppgavene B–F under her:

- B. Hva kan boka di gjøre for andre?
- C. Hvilke følelser vil du vekke?
- D. Hvilke utfordringer ønsker du å hjelpe andre med?

E. Hvilke problemer kan boka di løse?

F. Hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger vil du dele?

OPPGAVE 4: HENDELSER OG HISTORIER SOM HAR FORMET DEG

Hvilke hendelser og historier har vært med på å forme deg? Det kan være egenopplevde eller noe du har hørt om, sett eller lest. Skriv ned stikkord slik at du husker hendelsene, i grove trekk.

A. Hendelser og situasjoner som har preget deg

B. Hendelser som har preget andre

C. Historier du har bitt deg merke i